

नगरकार्यपालिकाको प्रमुखज्यूको आदेशानुसार पेश भएको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को नीति तथा कार्यक्रम

सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास

क.) सुशासन र पारदर्शिता

१. कटारी नगरलाई आर्कषक, स्वच्छ, स्वस्थ र जनमैत्री शहरको रूपमा रूपान्तरण गर्न आवश्यक पूर्वाधारहरू विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
२. नगरपालिकाको कार्यसञ्चालन र प्रशासनिक कार्यलाई छिटो, छरितो, प्रभावकारी, पहुँच, योग्य, पारदर्शी, भ्रष्टचारमुक्त, जनमैत्री र नतिजामूलक बनाई सुशासन स्थापना गर्ने नीति अवलम्बन गरिनुका साथै यसका लागि नगरपालिका र वडाहरूको संगठनको पुर्नसंरचना गरिने छ ।
३. नगरपालिकाको संस्थागत क्षमता विकास गर्न नव निर्वाचित जनप्रतिनिधि तथा नव- समायोजित कर्मचारीहरूलाई अभिमुखिकरण, तालिम, गोष्ठी, अध्ययन भ्रमण जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ । साथै जनशक्तिको उत्प्रेरणा र क्षमता विकासका लागि स्वदेश तथा विदेशमा हुने भ्रमण तथा तालिम कार्यक्रममा जन प्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई सहभागी गराइने छ ।
४. नगरपालिकाका कर्मचारी व्यवस्थापन नियमावली तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ । कर्मचारीको क्षमता विकास, अनुशासन वृत्ति विकासमा जोड दिई कर्मचारी प्रशासनलाई जवाफदेही, प्रतिस्पर्धा र उत्प्रेरित बनाइने छ ।
५. नगरलाई विद्युतिय सुशासनको सञ्जालमा समाविष्ट गर्नका लागि आवश्यक पूर्वाधार तयार गरिने छ, साथै सम्बन्धीत सूचनाहरूको व्यवस्थित अभिलेखका लागि आधुनिक सूचना प्रणालीको प्रयोग गरिने छ ।
६. कार्यालयवाट सम्पादन गरिने योजना तथा कार्यक्रमहरू पेशकी तथा बेरुजू तर्फ कमशः शून्य सहनशिलताको नीति दिईनेछ ।
७. नगरपालिका क्षेत्रमा सञ्चालन गरिने योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को भावश अनुसार प्रभावकारी अनुगमन गरिनेछ । न.पा. प्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, वडाअध्यक्ष, न.पा. सदस्य, वडा सदस्य एवम् कर्मचारीवाट काको निगरानी गरी काममा गुणस्तरीयता ल्याईने छ ।
८. कार्यालयको अभिलेख पद्धतिलाई व्यवस्थित गरिने छ । कटारी नगरको वैज्ञानिक नापी सम्पन्न गर्नका लागि निकट भविष्यमा कार्य योजना प्रारम्भ गरिने छ ।
९. भूमिसुधार तथा भू-उपयोग नीति तयार गरी जग्गाको व्यवस्थापन तथा अन्य आवश्यक योजना तर्जुमा गरिने छ ।
१०. सबै नागरिकहरूको सूचनामा पहुँच अभिवृद्धि गर्न र नगरका क्रियाकलापहरूमा पारदर्शिता हासिल गर्न नागरीक वडा पत्र, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण जस्ता माध्यमको प्रयोग गरिने छ ।

११. सुशासन कायम गर्न नागरीक निगरानी कर्ताको रुपमा नागरीक समाजको भूमिकालाई प्रभावकारी बनाईने छ ।
१२. नगर भित्रका प्रत्येक वडामा मेलमिलाप केन्द्र गठन, मेलमिलापकर्ताको सूचिकृत तथा भुमिकाको वारेमा र स्थानिय सरकारको ऐन, नीति तथा नियमको वारेमा तालीम सञ्चालन गरिनेछ ।

ख.) उपभोक्ता हित, आपूर्ती तथा नियमन व्यवस्थापन

१. जनताको स्वास्थ्यसँग प्रत्यक्षरुपमा सम्बन्धित खाद्यान्नको गुणस्तर कायम गर्न विषादी प्रयोग नभएको गुणस्तर युक्त खाद्य सामाग्रीको मात्रा आपूर्ती व्यवस्था मिलाउने संस्थागत व्यवस्था गरि अनुगमन तथा कार्यवाहीमा जोड दिईने छ ।
२. आम नागरीकहरूसँग सरोकार राख्ने आधारभूत वस्तु तथा सेवाको यथोचित मूल्य, आपूर्ति र गुणस्तर कायम गर्न स्थानिय बजार व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड तयार गरि कार्यान्वयन गरिने छ ।
३. खाद्यपदार्थ, वायु, जल, माटो परीक्षणका लागि सरोकारवाला निकायहरुको सहकार्यमा प्रयोगशाला सेवा संचालन गरिने छ ।
४. छाडा वा सामुदायिक पशुपंक्षी तथा कुकुर पालन सम्बन्धी मापदण्ड र कार्यविधि बनाई लागू गरिने छ ।
५. नगर क्षेत्रभित्र अव्यवस्थित रुपमा संचालनमा रहेका खाद्यान्न, तरकारी, मासुजन्य, सुनचादी तथा अन्य उपभोग्य वस्तु पसलहरुको सम्बन्धित निकायहरूसँगको समन्वयमा नियमित अनुगमन गरी खाद्य गुणस्तर कायम गर्दै खाद्य सुरक्षाको हकमा सबै नगरवासीको पहुँच स्थापित गर्न पहल गरिने छ ।

ग.) समुदाय परिचालन

१. टोल सुधार समितिहरुको सहकार्यलाई व्यवस्थित तथा प्रभावकारी बनाउन आवश्यक मापदण्ड तयार गरि उनीहरुको काममा कटिबद्धता, पारदर्शिता तथा समावेशीता आदिका आधारमा मूल्याङ्कन गरी पुरस्कृत गर्ने योजना ल्याइने छ ।
२. सामाजिक विकासमा टोल विकास संस्था र गैरसरकारी संस्थाको भूमिका परिभाषित गर्दै गै.स.स.सँगको सहकार्य र परिचालन सम्बन्धी मापदण्ड बनाईने छ ।
३. सुशासन कायम गर्न नागरिक निगरानीकर्ताको भूमिका महत्वपूर्ण हुन्छ । तसर्थ नागरिक निगरानी कर्ताका रुपमा रहेका वडा नागरिक समाजको भूमिकालाई सामाजिक परिचालन कार्यविधिमा व्यवस्था भएवमोजिम प्रभावकारी बनाईने छ ।

सामाजिक विकास

क.) बालबालिका

१. बालबालिका मैत्री समुदाय र समुदायमा आधारित बालविकास कार्यक्रम सञ्चालन गरि बालबालिकाको बाँच्न पाउने, संरक्षण, विकास तथा सहभागिता सम्बन्धी अधिकारहरूलाई सुनिश्चित गर्दै बालमैत्री शहरको रूपमा कटारी न.पा. लाई स्थापित गरिने छ। साथै नगरलाई बालविवाह तथा बालश्रममुक्त नगर बनाईने छ।
२. बालबालिकाहरूलाई आधारभूत तहमै अनौपचारिक नागरिक तथा नैतिक शिक्षामा जोड दिइने छ।
३. सामुदायिक पुस्तकालयहरूको आवश्यकता अनुसार स्थापना र स्तरोन्नति गरी बाल-पुस्तकालय, ई-पुस्तकालय सञ्चालनमा समेत जोड दिइने छ।
४. बालबालिकाहरूको सहभागिता, क्षमता विकास र नेतृत्व विकास लगायतका क्रियाकलापमा उनीहरूको सहभागिता बढाईने छ। नगरको योजना निर्माण प्रक्रियामा बालबालिका तथा युवाहरूको सहभागिता सुनिश्चित गरिने छ।
५. विद्यालय स्तरका बालबालिकाहरूको मानसिक तथा शारिरीक विकासका लागि नियमित खेल प्रतियोगिता संचालनमा ल्याईने छ। विद्यालयहरूमा नियमित रूपमा खेलकुद तथा अन्य प्रशिक्षणको व्यवस्था मिलाईने छ।
६. बाल वचाउ, बाल संरक्षण, बालबालिका र अर्थपूर्ण बाल सहभागिता जस्ता बाल अधिकारका सवालहरूलाई नीति, संरचना, प्रणाली, कार्य प्रक्रिया र व्यवहारमा संस्थागत गर्न जरुरी भएकाले बालमैत्री स्थानीय शासन लाई प्रभावकारी रूपमा लागू गरिने छ।

ख.) शिक्षा

- नेपालको संविधान २०७२ ले शिक्षा सम्बन्धी हकलाई मौलिक हकका रूपमा प्रत्याभूत गरेको छ। यसैगरि राज्यको निर्देशक सिद्धान्तमा शिक्षालाई नागरिकका आधारभूत आवश्यकताको रूपमा वर्गीकरण गरि सबै नागरिकलाई शिक्षाको अवसर उपलब्ध गराउनु राज्यको दायित्व रहेको विषय प्रष्ट पारिएको छ। नेपाललाई अल्पविकसित राष्ट्रहरूको सूचीबाट मुक्त गराई विकासोन्मुख राष्ट्रको सूचीमा समावेश गराउन एवम् दिगो विकासका लक्ष्य अनुरूप समावेशी र समन्यायमा आधारित शिक्षा सबैमा प्याउन समेत शिक्षा क्षेत्रको विकास अपरिहार्य छ। अतः नेपालको संविधानले व्यवस्था गरेको शिक्षा सम्बन्धी हकलाई मौलिक हकको रूपमा प्रत्याभूत गरिने छ।
१. वडा तथा नगर शिक्षा समितिको गठन एवम् शिक्षा योजनाहरू बनाई कार्यान्वयन गरिने छ।
 २. शैक्षिक प्रशासनमा निरन्तर सुधार, नव प्रवर्तन, गुणस्तर र सुशासनलाई संस्थागत गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ।
 ३. प्रतिस्पर्धी उद्यमी र नव प्रवर्तनशील मानव पूँजीको विकास गर्न शिक्षालाई शीपयुक्त, समय-सान्दर्भिक र गुणस्तरयुक्त बनाउन बैकल्पिक उपायहरू समेतको अवलम्बनबाट सबै तह एवम्

- प्रकारको शिक्षा र सीपमूलक तालिममा सबै नगरवासीहरूको समतामूलक पहुँच र गुणस्तर अभिवृद्धि र सुनिश्चित गरिने छ ।
४. निःशुल्क तथा अनिवार्य आधारभूत शिक्षा, निःशुल्क माध्यमिक शिक्षा, अनौपचारिक र जीवन पर्यन्त शिक्षा पद्धतिलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
 ५. आर्थिक सामाजिक रुपान्तरण, रोजगारी, स्वरोजगारीका र उद्यमशीलता विकास गर्न कक्षा ९ देखि नै प्राविधिक र व्यवसायिक शिक्षाको विकास र विस्तार गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ । नीजि क्षेत्र, गैरसरकारी क्षेत्र, स्थानीय तह र विकासका साभेदारहरूसँगको सहकार्यबाट प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिमका अवसरहरूको विस्तार गरिने छ ।
 ६. माध्यमिक तह संचालन गर्ने सामुदायिक तथा संस्थागत दुवै प्रकारका विद्यालयहरूमा उपलब्ध हुनुपर्ने न्यूनतम आधारभूत सुविधाहरूको सूची निर्धारण गरेर विद्यालयहरूमा गुणस्तरको मानक तयारी गरी लागू गरिने छ ।
 ७. शिक्षा क्षेत्रमा निजी क्षेत्रको सहभागितालाई थप व्यवस्थित र नियमन गर्ने तथा निजी र सार्वजनिक विद्यालय शिक्षाको गुणस्तरको बृद्धि गर्न पारस्परिक सहयोग, सहकार्य र समन्वय बृद्धि एवम् असल अभ्यास र अनुभवहरूको आदनप्रदान गरिने छ ।
 ८. चार वर्ष उमेरका सबै बालबालिकाको एक वर्ष प्रारम्भिक बाल विकास र शिक्षाको सुनिश्चितताको लागि आवश्यकता, जनसंख्या र भूगोलको आधारमा नक्साङ्कन गरिने छ । एक वडा एक नमूना विद्यालय निर्माण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
 ९. विद्यार्थीको सिकाई अभिवृद्धि निरन्तर मूल्याङ्कक पद्धति बाल कक्षामा पढाई सीप विकासका विधिहरूको प्रभावकारी उपयोग गर्दै लगिने छ ।
 १०. विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि तथा विद्यार्थीको सिकाई सुनिश्चितताका लागि मातृभाषा, राष्ट्रिय भाषा र अन्तराष्ट्रिय भाषालाई शिक्षण सिकाइको माध्यमका रूपमा अपनाइ शिक्षामा बहुभाषिक नीति अवलम्बन गरिने छ । सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थी र अभिभावकको आकर्षण बृद्धि गर्न अंग्रेजी शिक्षण भारमा बृद्धि गरिने छ । आधारभूत तहमा माग र आवश्यकता देखिएको क्षेत्रमा स्थानीय मातृभाषा तथा अंग्रेजी माध्यमबाट शिक्षण सिकाइलाई प्रोत्साहन गर्न उपयुक्त कार्यक्रम सञ्चालन गर्न जोड दिइने छ ।
 ११. भिन्न सिकाई आवश्यकता भएका, जोखिममा परेका तथा सीमान्तकृत समूहका विद्यार्थीहरूको सिकाई आवश्यकता सम्बोधन गर्नका लागि खुला, बैकल्पिक, आवासीय तथा विशेष शिक्षा कार्यक्रमको सुविधा विस्तार गरिने छ । आर्थिक रूपले विपन्न, दलित समुदाय र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको शिक्षामा पहुँच सुनिश्चित गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
 १२. सूचना तथा सञ्चार प्रविधिलाई समग्र शिक्षा प्रणालीको अभिन्न अङ्गको रूपमा एकीकृत गर्दै लगिने छ ।
 १३. सबै धार, प्रकार र तहको शिक्षाको गुणस्तर सुधार ल्याउन विद्यालयहरूको अनुगमनलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ ।

१४. विद्यालय तहको सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउन र जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्न विद्यालयहरूको सञ्चालन तथा कार्यसम्पादन स्तरको वार्षिक रूपमा कार्य सम्पादन परीक्षण गर्ने र कार्य सम्पादनमा आधारित व्यवस्थापन तथा लगानीको प्रावधान लागू गरिने छ ।
१५. शिक्षकहरूको प्राज्ञिक उन्नयन एवम् पेशागत विकासका लागि माग तथा आवश्यकताका आधारमा छोटो तथा मध्यम अवधिका तालिम सञ्चालन गरिने छ ।
१६. प्रधानध्यापक तथा विद्यालय व्यवस्थापन समितिको क्षमता विकास र व्यवस्थापकिय सुधारका लागि अनुगमन तथा निरीक्षणमा संलग्नता बढाउने नीति कार्यक्रम अवलम्बन गरिने छ ।
१७. विद्यालयहरूको व्यवस्थापन सुधार तथा शैक्षिक उपलब्धी अभिवृद्धिका लागि प्रधानध्यापकहरूसँग कार्य सम्पादन करारको व्यवस्था लागू गरिने छ । शिक्षकहरूको कार्य सम्पादनलाई विद्यालयका हरेक कक्षाका विद्यार्थीले हासिल गरेको नतिजासँग आबद्ध गरि पुरस्कार तथा दण्डको व्यवस्था गरिने छ ।
१८. जनसंख्या र भूगोलको आधारमा विद्यालयहरूको नक्साङ्कन गरि पुनसंरचना गरिने छ । हचुवाको भरमा विद्यालय खोल्ने परिपाटिको अन्त्य गर्दै नक्शाङ्कन, आवश्यकता, विद्यार्थी वृद्धिदरको समेत ख्याल गरी विद्यालय स्थापना गर्ने परिपाटि वा अभ्यासको कार्यान्वयन गरिने छ । न्यून विद्यार्थी भएका विद्यालयहरूको एकिकरणलाई प्राथमिकता दिईने छ ।
१९. विद्यालयहरूको मिलान, समायोजन वा समन्यायिक वितरण, शिक्षक दरबन्दी मिलान समायोजन र काज फिर्ता तथा शिक्षक विद्यार्थीको नियमितता वृद्धि गर्ने कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिईने छ ।
२०. उपयुक्त अनुदान वितरण प्रणालीको अवलम्बन गर्दै अनुदान वितरणलाई उपलब्धि र गुणस्तरसँग जोडी थप अनुदानको व्यवस्था गरिने छ । छात्रवृत्ति वितरण कार्यलाई वस्तुगत बनाई गरीब, जेहेन्दार तथा लक्षित समूह केद्रित गरिने छ । साथै नगर छात्रवृद्धिको कोष स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।
२१. साक्षरता तथा साक्षरोत्तर कार्यक्रमहरूको समन्वयात्मक रूपले विकास, योजना तथा सञ्चालनका लागि स्थानिय संघ संस्थाहरूसँग सहकार्य गरिने छ । अनौपचारिक शिक्षा र औपचारिक शिक्षाको दोहोरो प्रवेशको अवसर प्रदान गरिने छ । यसका साथै निरक्षर र नव साक्षरलाई जीवन पर्यन्त शिक्षा दिन सामुदायिक अध्ययन केन्द्र, स्वयंसेवक तथा विद्यार्थीहरू परिचालन गरिने छ । साक्षर नगरको मापदण्ड पूरा गरि कटारी नगरपालिकालाई साक्षर नगर घोषणा गरिने छ ।
२२. विद्यार्थीको सिकाइमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि विषय वस्तुहरू समावेश गरिने छ । सबै प्रकारका शैक्षिक संस्थाहरूको भौतिक अवस्था सुधार गरि विपद् प्रतिरोधी बनाइने छ । नयाँ विद्यालय भवन निर्माणका नमूना डिजाइनहरू बहु प्रकारका, विपद् प्रति संवेदनशील र अपाङ्गमैत्री हुने गरि बनाइने छ ।

लैङ्गिकता तथा सामाजिक समावेशीकरण

१. समन्यायिक, लैंगिक समतामुखी र समावेशी विकासको अवधारणा अवलम्बन गर्दै लक्षित वर्ग क्षेत्र र समुदायको आर्थिक, सामाजिक एवं सांस्कृतिक अधिकार, अवसर तथा सामाजिक सुरक्षामा न्यायोचित पहुँच सुरक्षित गर्न तथा लक्षित वर्गको जीवनस्तरलाई माथि उकास्ने कार्यक्रमको छनौट, परिचालन र व्यवस्थापनमा लक्षित वर्गकै आवाजलाई प्राथकता दिई सो को कार्यान्वयनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिने छ। यसका लागि महिला, बालबालिका, पिछ्छिडिएका वर्ग, सुकुमवासी, शहरी गरिब, सीमान्तकृत, अल्पसंख्यक जस्ता लक्षित वर्गको जीवस्तरमा सुधार ल्याउन विशेष कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ। संबद्ध संघ संस्थाहरूसँग समेत सहकार्य गरी सामाजिक समावेशीकरणलाई नतिजामुखी बनाइने छ।
२. नगरलाई महिला तथा लैङ्गिकमैत्री बनाउन आवश्यक पहल गरिने छ।
३. यस कार्यालयबाट नगरक्षेत्रमा वितरण गरिने सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रकमलाई बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत वितरण गरिने व्यवस्थालाई आगामी आ.व. मा थप प्रभावकारी बनाउदै लगिने छ। तर सरकारले उपलब्ध गराएको सामाजिक सुरक्षा भत्ता एकल महिला, अशक्त, जेष्ठ नागरिकलाई घरघर मै उपलब्ध गराउने सुविधा मिलाइने छ। जेष्ठ नागरिकहरुका लागि कल्याणकारी कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइने छ। वडास्तरमा समेत जेष्ठ नागरिकका कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइने छ।
४. उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने अपाङ्गता भएका विद्यार्थीहरुलाई अध्ययन सामग्री उपकरणहरु उपलब्ध गराइने छ। अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको आय आर्जन र स्वावलम्बी जीवन यापन गर्न सम्बद्ध संस्थाहरूसँग सहकार्य गरिने छ।
५. आमा समूह र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका मार्फत प्रदान गरिदै आएको सेवालालाई अझ विस्तार गरि यसको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गरिने छ।
६. सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम सञ्चालन गरि गर्भवती महिलाहरुका लागि पोषण भत्ता प्रदान गरिने छ। सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रमबाट वञ्चित समुदायमा सो कार्यक्रम प्रभावकारी ढङ्गबाट सञ्चालन गर्न प्रयत्न गरिने छ।
७. एकल महिलाहरुको आत्मसम्मान बढ्ने, आर्थिक विकास तथा स्वावलम्बनको कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइने छ।
८. लैङ्गिक तथा यौनिक अल्प संख्यकहरुको आत्म सम्मान बढ्ने कार्यक्रम ल्याइने छ।
९. विपन्न, दलित, आदिवासी, जनजाती लगायत पछ्याडि परेका वर्ग र समुदायका लागि विशेष, कल्याणकारी, आयमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
१०. सरोकारवालाहरुको समन्वयमा वडा वडामा जेष्ठ नागरिक चौतारी सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ।
११. असाय, वृद्ध-वृद्धा, एकल महिला तथा पुरुषहरुका लागि वृद्धाश्रम, आमाघर सञ्चालनमा ल्याइने छ।

१२. ज्याला विभेदको अन्त्य गर्दै समान कामको लागि समान ज्याला नीति कार्यान्वयनमा ल्याउने व्यवस्था गरिने छ ।
१३. महिला हिंसा मुक्त नगर बनाउदै हिंसा पीडितको लागि सेवा केन्द्र स्थापना गरिने छ ।
१४. महिला उद्यमशीलता प्रवर्द्धन, महिला सशक्तिकरण विकासका लागि महिला विकास समिति गठन गरी सञ्चालन गरिने छ ।

अदिवासी जनजाती

१. आदिवासी जनजातीहरुको कला, संस्कृती, मातृभाषा, धर्म आदिको संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
२. लोपोन्मुख, पछाडि परेका वा पारिएका, सीमान्कृत समुदायका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

युवा

१. युवाहरुको विस्तृत तथ्याङ्क संकलन गरि बेरोजगार युवाहरुको लगत अद्यावधिक गरि राखिने छ ।
२. युवा सरोकारका विषयहरुलाई नगर युवा समिति मार्फत व्यवस्थित गरिने छ ।
३. युवा तथा खेलकुद सम्बन्धी कार्यक्षेत्र भएका संघ संस्था, क्लब, निकायहरु,सँग समन्वय, सहयोग र सहकार्य गरी दीर्घकालीन लक्ष्य हासिल गर्ने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।
४. युवाहरुलाई दुर्व्यसन मुक्त बनाउन सचेतनामूलक एवं उपचारात्मक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।
५. युवाहरुलाई सामाजिक सेवामा उत्प्रेरित गरी सामाजिक एवं सचेतनामूलक कार्यमा संलग्न गराउन स्वयंसेवकहरु परिचालन गरिने छ ।
६. प्रत्येक घरमा एक जना युवालाई रोजगार वा स्वरोजगारको प्रत्याभूति हुने गरि रोजगारमूलक वा उद्यमशील सीप विकास कार्यक्रम तयार गरी लागू गरिने छ । निजी क्षेत्रसँग सहकार्यमा रोजगारीका अवसरका तथ्याङ्क सङ्कलन गरी रोजगार सूचना केन्द्रको स्थापना गरिने छ ।
७. युवा उद्यमशीलताको विकास गर्दै बेरोजगारी समस्या समाधान गर्न विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । गृहिणी महिलहरुका लागि घरमै रोजगारीका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न प्रोत्साहन दिइने छ । यसका लागि सहकारीलाई परिचालन गरिने छ ।

खेलकुद:

१. स्थानीय, राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय महत्व भएका खेलहरूलाई विशेष प्रोत्साहन गरिने छ ।
२. खेलकुद समिति गठन गरि खेलकुद योजना तर्जुमा गर्नुका साथै मेयर कप सञ्चालन गरिने छ ।
३. स्वस्थ जीवनका लागि युवाहरूलाई खेलकुद प्रति आकर्षित गर्न नगर स्तरीय खेल प्रतियोगिताहरू नियमित रूपमा सञ्चालन गरिने छ । व्यायाम र खेलकुदलाई शहरी वासिन्दाको जीवन पद्धति बनाउन वडा वडामा योग, प्रशिक्षण, खेलकुद, प्रशिक्षण शिविर जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याइने छ ।
४. नगरका प्रभावशाली खेलाडी र अन्तराष्ट्रिय प्रतियोगिता विजेता खेलाडीहरूका लागि सम्मान स्वरूप पुरस्कारको व्यवस्था मिलाइने छ ।
५. सामुदायिक विद्यालयहरूमा खेलकुद प्रशिक्षणको व्यवस्था गरि खेलकुदको विकास गरिने छ ।
६. जिल्ला स्तरीय खेलकुदका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न योग्य सुविधासम्पन्न विषयगत स्टेडियम र कभर्ड हल निर्माण गर्न पहल गरिने छ ।

स्वास्थ्य नीति

१. स्वास्थ्य क्षेत्रमा लगानी बृद्धि गरी आवश्यक औषधी, उपकरण, प्रविधि र दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरू सहितको प्रभावकारी एवम् जवाफदेहिपूर्ण गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रणालीको विकास गरि स्वास्थ्य सेवालाई सबै नागरिकहरूको पहुचयोग्य र सर्वसुलभ बनाइने छ ।
२. गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा सबै नगरवासीको पहुँच पुऱ्याउन अनिवार्य स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरी क्रमशः अधिकतम स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दै लगिने छ ।
३. मातृशिशु पोषण अवस्थामा सुधार ल्याउन विद्यमान बहुक्षेत्रिय पोषण योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिने छ । तयारी खाद्य वस्तुको बारेमा बढाई चढाई विज्ञापन गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गरिने छ । “सुनौलो हजार दिन” सम्बन्धी जागरणलाई निरन्तरता दिइने छ । नागरिक स्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पार्ने खाद्य पदार्थको विज्ञापन र बजार प्रवर्द्धनमा बन्देज लगाइने छ ।
४. प्रजनन स्वास्थ्य, सुरक्षित मातृत्व एवं बाल तथा शिशु स्वास्थ्य सेवा बारेमा जनचेतना अभिवृद्धि तथा शिशु मृत्युदर, बाल मृत्युदर र मातृ मृत्युदर घटाउनको साथै प्रजनन स्वास्थ्य, सुरक्षित मातृत्व, बाल तथा शिशु स्वास्थ्य, मातृशिशु पोषण अवस्थामा सुधार ल्याउन बहुक्षेत्रिय पोषण योजना, सुनौलो हजार जस्ता विद्यमान योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन एवं अन्य प्रवर्द्धनात्मक, निरोधात्मक र उपचारात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
५. आफ्नै स्वामित्वमा फार्मेसी सञ्चालन तथा औषधीको आयात र विक्री वितरण प्रक्रियालाई प्रभावकारी बनाउन नियमनकारी निकायको क्षमता अभिवृद्धि गरिने छ ।

६. क्षयरोग, कुष्ठरोग, यौनरोग तथा एच.आई.भी. एड्स र सर्ने रोगको रोकथाम तथा उपचार अन्य कीटजन्य रोग नियन्त्रण एवं मानसिक स्वास्थ्य निशुल्क आँखा सेवा बारेमा प्रवर्द्धनात्मक, निरोधात्मक र उपचारात्मक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ। लागु औषध दुर्व्यसन, एच.आई.भी. एड्स तथा हेपाटाइटिस लगायत अन्य कठिन रोगहरुको निदान तथा उपचारमा सचेतनामूलक एवं उपचारात्मक र पुर्नस्थापनाका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ।
७. अति विपन्न तथा वरिष्ठ, जेष्ठ नागरिकको नियमित एवं निःशुल्क स्वास्थ्य परीक्षण सेवा घर दैलोमै उपलब्ध गराउन आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ। विपन्न परिवारका अशक्त जेष्ठ नागरिकहरुलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराउन पहल गरिने छ।
८. स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा सरकारी, निजी, सामुदायिक एवं सहकारी क्षेत्रलाई समेट्दै गुणात्मक सेवा सुनिश्चित गराउन सुशासन कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गरिने छ।
९. उपलब्ध जडीबुटीको व्यवस्थापन र उपयोग गर्दै आयुर्वेद चिकित्सा प्रणालीको विकास तथा प्रचलित अन्य पूरक चिकित्सा प्रणालीहरुको संरक्षण एवं व्यवस्थित विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ।
१०. आयुर्वेद प्रणालीको संरक्षण, क्रमबद्ध विकास एवं विस्तारका लागि दीर्घकालीन योजना तर्जुमा गरी लागू गरिने छ। त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि उपयुक्त संरचनाको विकास र विस्तार तथा आयुर्वेदिक औषधीजन्य जडीबुटीको संरक्षण, क्रमबद्ध विकास, विस्तार र उत्पादन वृद्धि गरिनुका साथै आयुर्वेद तथा जडीबुटीका नाममा हुने अनुचित गतिविधिहरुलाई नियमन गरिने छ।
११. स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर कायम गर्न आवश्यक नीति नियम तर्जुमा गरि नियमित रुपमा अनुगमन गरिने छ। स्वास्थ्य क्षेत्रमा कृयाशिल समिति तथा स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित मातहतका निकायहरुलाई सक्षम तथा जवाफदेही बनाइने छ।
१२. स्वास्थ्य क्षेत्रमा आधुनिक सूचना प्रविधिको अधिकतम प्रयोग गरिनुका साथै स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, जवाफदेही एवं जनउत्तरदायी बनाउन सुशासनमा जोड दिइने छ।
१३. केन्द्र तथा प्रदेश सरकार र जिल्ला अस्पतालसँग समन्वय गरी समय समयमा विशेषज्ञ चिकित्सकबाट स्वास्थ्य परीक्षण शिविरको आयोजना गरिने छ।
१४. कटारी अस्पताललाई सुपरस्पेशलिटी हस्पिटलको रुपमा विकास गर्न प्रोत्साहन एवं पहल गरिने छ।
१५. भविष्यमा कटारी नगरको उपयुक्त स्थानमा सिटी दन्त, आँखा, आदी सेवा प्रदायक अस्पताल सञ्चालन गर्न पहल गरिने छ।

संस्कृति

१. स्थानीय कला, साहित्य, धर्म तथा संस्कृतिको विकासाका लागि कटारी नगरमा प्रज्ञा प्रतिष्ठान संचालन गर्न पहल गरिने छ।
२. नगरपालिका भित्रका विभिन्न समुदायका चाड, पर्व तथा मौलिक संस्कृतिहरुको संरक्षण गर्दै पर्यटकीय गतिविधि तथा अन्य कृयाकलापहरु तयार गरिने छ।

३. आवश्यक ऐन नियम बनाई स्थानीय पुरातात्विक महत्वका बस्तु, क्षेत्र र सम्पदाहरुको संरक्षण, विकास तथा प्रवर्धनका लागि स्थानीय पुरातत्वविद तथा वास्तुविदहरु समेतको सहभागितामा एक अध्ययन समिति गठन गरी आवश्यक कार्यहरु गरिने छ ।
४. नगरभित्र रहेका ऐतिहासिक क्षेत्रहरु, मठ, मन्दिर, पोखरी, ढुङ्गेधारा लगायतका स्थलहरुको संरक्षण तथा प्रवर्धन गरी जीवन्त राख्न विश्व सम्पदा सूचीमा सूचिकृत गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।

पर्यटन विकास

१. पर्यटन विकासका लागि बृहत पर्यटन विकास गुरु योजना तयार गरि कार्यान्वयन गरिने छ ।
२. नगरका विभिन्न उपयुक्त क्षेत्रमा पर्यटकिय गतिविधिहरु सञ्चालन गर्न आवश्यक पूर्वाधारको विकास गर्दै लाने नीति लिइने छ ।
३. नगरको पर्यटनको विकासका लागि समिति गठन गरी पर्यटनको पूर्वाधार तथा सम्पदा संरक्षण र पर्यटन भित्र्याउने कार्य सम्पादन गरिने छ । कटारीलाई पर्यटकिय गन्तव्य स्थलको रुपमा विकसित गर्न विभिन्न कृयाकलापहरु सञ्चालन गरी जीवन्त कटारी नगर बनाईने छ साथै कालिखोला पोखरीलाई पर्यटकिय गन्तव्य स्थलको रुपमा विकसित गरिने छ ।
४. यस नगर क्षेत्रमा रहेका धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थलहरुको र पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न पूर्वाधारहरुको क्रमशः निर्माण गरी ती स्थानहरुसम्मको सहज पहुच मार्गको विस्तार र स्तरोन्नति गरिने छ ।
५. कटारी क्षेत्र भित्र (विषेश गरी पहाडी क्षेत्रमा) छोटो तथा मध्यम दूरीको पदमार्ग अध्ययन गरी सञ्चालनमा ल्याउन प्रोत्साहन गरिने छ ।
६. कटारी नगर क्षेत्र भित्र पर्यटक आकर्षण हुने व्यवसायको विकासमा प्रोत्साहन गरि जीवन्त शहरको रुपमा विकास गरिने छ । साथै पर्यटन विकासका लागि छिमेकी स्थानीय तहसँग सहकार्य गरि आपसी लाभमा आधारित सहकार्य अधि बढाइने छ ।
७. पुरातात्विक सम्पदा क्षेत्र, मठ, मन्दिर, घाट आदि सबै सार्वजनिक स्थल, सम्पदा क्षेत्र आदिमा सौर्य वा बैकल्पिक ऊर्जाको व्यवस्था गरी उज्यालो कटारी नगर बनाउने अभियान सञ्चालन गरिने छ ।
८. कटारी क्षेत्रलाई आर्थिक समृद्धि र अवसरको केन्द्रको रुपमा विकास गर्न शिक्षा, वाणिज्य, कृषि, औद्योगिक, प्रविधि तथा पर्यटकीय क्षेत्रको प्रवर्द्धनका लागि लगानी मैत्री वातावरण बनाईने छ ।

शहरी पूर्वाधार विकास

१. कटारी न.पा.को २० वर्षे एकिकृत विकास योजना तयार पारिने छ । दीर्घकालीन योजना अनुरूप पञ्च वर्षिय तथा वार्षिक योजना तर्जुमा गर्दै वडा तथा वस्ती तहसम्मका विकास कार्यहरु अधि बढाइने छ ।
२. वडाबाट प्रवाह हुने विकास निर्माण तथा अन्य कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउन वडाको जनसंख्या, भूगोल, भौतिक विकास र सम्पन्नताको आधारमा बजेट विनियोजन गरिने छ ।

३. पूर्वधार विकास निर्माण कार्यमा समुदायको प्रत्यक्ष सहभागिता र अपनत्व बढाउने कार्य गरिने छ ।
४. वडास्तरको विकास निर्माण कार्यमा समुदायको व्यापक सहभागिता र प्रतिस्पर्धा सृजना गर्न स्थानीय टोल सुधार समिति र टोल विकास निर्माण संस्थाहरु मार्फत कार्य गरिने व्यवस्था मिलाइने छ । स्थानीय स्रोत र जनसहभागिता जुटाउने खालका योजनाहरु कार्यान्वयन गर्न उपभोक्ता समितिलाई प्राथमिकताका साथ प्रोत्साहित गरिने छ, भने ठूला पूर्वाधार निर्माणका योजनाहरु वोलपत्रबाट निर्माण कार्य अगाडि बढाईने र स्थानीय समुदायलाई निगरानीकर्ताका रुपमा सहभागि गराई योजनामा पारदर्शिता र गुणस्तर कायम गरिने छ ।
५. नगरपालिका भित्र विगत देखि सञ्चालित क्रमागत योजनाहरुलाई आगामी आर्थिक वर्षमा पनि निरन्तरता दिइने छ । निर्माण सम्पन्न तथा क्रमागत आयोजनाको आवधिक मर्मत सम्भारका लागि प्रभावकारी योजना बनाइने छ ।
६. कार्यालयको स्वामित्वमा रहेका भौतिक सम्पतिहरुको संभार र संरक्षणमा जोड दिदै यसको अर्थपूर्ण उपयोग र परिचालनबाट नगरपालिकाको क्षमता विकास, विस्तार र सुदृढिकरणमा जोड दिईने छ ।
७. वडा कार्यालयका भवनहरुको वर्तमान र भविष्यको आवश्यकता पूरा हुने गरी स्तरोन्नती तथा नयाँ निर्माण गर्दै आफ्नै भवनबाट सेवा प्रवाह हुने व्यवस्था गरिने छ ।
८. कटारी न.पा. का सम्पूर्ण वडाहरुमा पहुच पुऱ्याउनका लागि खोलाहरुमा आवश्यक पुलहरुको सम्भाव्यता अध्ययन, विस्तृत डिजाइन र लागत अनुमान समेत तयार गरी स्रोतका लागि पहल गरिने छ ।
९. कटारी नगरको लागि सुविधा सम्पन्न सभा हल निर्माण गरी सञ्चालन ल्याउने तर्फ पहल गरिने छ ।
१०. कटारी न.पा. वडा नं. ११ को क्षेत्रलाई पर्यटन क्षेत्रको रुपमा अनुसन्धान गरी पदमार्गको गृहकार्य अगाडी बढाइने छ ।
११. कटारी न.पा. प्राथमिकता प्राप्त विशेष महत्वका योजनाहरुको पहिचान गरी कटारी नगर गौरव आयोजनाको रुपमा सञ्चालन गरिने छ ।
१२. कटारी न.पा. का महत्वपूर्ण सार्वजनीक स्थानहरुमा सार्वानिक शौचलाय निर्माण गरिने छ ।
१३. विद्युतीय तारहरु, टेलिकम लगायतका अन्य तारहरुलाई व्यवस्थित गर्दै सम्भव भएसम्म जमिन मुनि बिछ्याइने छ ।
१४. नगर क्षेत्र भित्र निर्माण गरिने भौतिक पूर्वाधारहरु अपाङ्गमैत्री, वालमैत्री, वातावरणमैत्री र लैङ्गिक मैत्री बनाइने छ ।
१५. नगर भित्रको सरसफाई व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन उद्योग वाणिज्य संघ, नगर सरसफाई अभियान्ता, पत्रकारहरुसँग समन्वय गरिने छ ।
१६. शहरको कृषि क्षेत्रलाई मुख्य बजारसम्म सुगम पहुँच पुऱ्याउनका लागि प्रत्येक वडाका केन्द्रलाई टोल र गाँउ वस्तीहरुसँग जोड्ने र प्रत्येक वडा केन्द्रलाई मुख्य बजारसम्म जोड्ने गरि सडकहरुको विस्तार र स्तरोन्नती गरिने छ ।

१७. भवन तथा योजना मापदण्ड, २०५६ (संशोधन २०७०) लाई आवश्यक परिमार्जन गरी सरल, सहज, प्रभावकारी बनाइने छ । निर्माण कार्य गुणस्तरिय, भूकम्प प्रतिरोधी तथा संलग्न मजदुरहरुको सुरक्षा समेत लाई समावेश गरि कडाइका साथ लागू गरिने छ । भवन निर्माण संहितालाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याई भविष्यमा हुने भूकम्पय जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्न नेपाल सरकार संघिय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयवाट यस सम्बन्धमा गरिएको निर्देशनलाई प्रभावकारी ढंगवाट कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
१८. संस्थागत, सार्वजनिक तथा व्यापारिक भवनहरुमा पार्किङ्ग स्थलको व्यवस्था अनिवार्य गर्नुपर्ने र बैकल्पिक ऊर्जा प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
१९. क्रियापुत्रीको भात खाने टहरा निर्माण, मुर्दाघाटमा पानी आउदा ओत लाग्ने टहरो, शौचालय निर्माण एवं आवश्यकतानुसार शव वाहनको व्यवस्था गरी आधुनिक विद्युतिय शव दाह गृह निर्माणको संभाव्यता अध्ययन र सञ्चालन गर्न प्रोत्साहन गरिने छ ।
२०. विपन्न वस्तीहरुका लागि विशेष मापदण्ड तयार गरी अत्यावश्यक सेवा सुविधा प्रदान गरिने छ ।
२१. ठूला र अत्याधुनिक भौतिक पूर्वाधार विकास गरी शहरी सेवाको गुणस्तर र क्षेत्र विकास एवं स्थानीय तहमा रोजगार सृजना गर्न सार्वजनिक निजी साभेदारी अवधारणा अनुरुपको कार्यक्रम तर्जुमा गरी लागू गरिने छ । छिमेकी गाउँ नगर जोड्ने पहुँच मार्गको स्तरोन्नति गरी नियमित आवागमन गरिने छ ।
२२. कटारी नगरको अव्यवस्थित बसोवास र सुकुम्वासीहरुलाई व्यवस्थित गरिने छ । सो को लागि घर नम्बरिङ्ग, ठेगाना प्रणालीको स्थापना र नमूना वस्ती कार्यक्रमलाई बढाउने नीति लिइने छ । कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन विपन्न समुदायको आय स्तर उकास्न आयमूलक सीप प्रदान गरिने छ । सुकुम्वासीलाई जग्गा धनी पूर्जा वितरणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
२३. कटारी नगर भित्रको धार्मिक स्थल, ऐलानी, पर्ती, खोला तथा नदी उकास जमिन, सार्वजनिक गौचरण, सार्वजनिक जमिन, पानी घाट, मसान घाट, सामुदायिक वन, राष्ट्रिय वन, सार्वजनिक सडक तथा अन्य सार्वजनिक जमिनहरुको लगत तयार गरी तथ्याङ्क राखिने छ । सोको लागि नगपालिकाको प्रमुखले आवश्यकता अनुसार लगत संकलन तथा बसोवास व्यवस्थापनका निम्ती समिति गठन गरी आवश्यक प्रक्रिया यसै आ.व. देखि शुरु गरिने छ । यसवाट नगरपालिकाको व्यवस्थित बसोवास एवं सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण उचित उपयोग एवं वातावरण संरक्षणमा प्रभावकारीता ल्याउन प्रयास गरिने छ ।

यातायात

१. नगरमा सहज, सुलभ, सुरक्षित र व्यवस्थित एवं दीगो र जन उत्तरदायी सार्वजानिक यातायात सेवा सञ्चालनको व्यवस्था मिलाइने छ । यात्रुलाई समयमै गन्तव्य पुग्ने सुनिश्चितताको लागि आवश्यक कार्य गरिने छ ।

२. बजार क्षेत्रमा सवारी साधनको निर्वाध आवागमनलाई नियमन र नियन्त्रण गरी पार्किङलाई व्यवस्थित बनाइने छ ।
३. नगरका विभिन्न क्षेत्रहरूलाई जोडेर रुट निर्धारण गरि नगर बस सञ्चालन गर्न प्रोत्साहन गरिने छ । नगर भित्रमा सडक सञ्जालहरूलाई समयानुकूल संरक्षण, सम्बर्द्धन र स्तरोन्नती गर्दै लैजाने नीति अनुरूप उपलब्ध सीमित स्रोत र साधनको बाबजुद प्राथमिकताका साथ जनचाहना र आवश्यकताको सिद्धान्त अनुरूप प्रभावकारी रूपमा अगाडी बढाउनका लागि बजेटको व्यवस्था मिलाइने छ ।
४. यस नगर क्षेत्रमा नगरको ढल र फोहोर व्यवस्थापन गर्न ल्याण्ड फिल्ड साईडलाई क्रमशः आयोजना प्राथमिकताको आधारमा कार्यान्वयनमा लैजाने र यसका लागि सम्बन्धित निकाय तथा दातृ निकायहरूका साथ समन्वय र सहकार्य गरि अगाडी बढाइने छ ।
५. विकास पूर्वाधार सञ्चालन गर्दा विपद व्यवस्थापनको पक्षलाई प्रारम्भिक चरणबाटै प्राथमिकता दिई कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । यसको लागि यस क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरु सँग समेत समन्वय र सहकार्य गर्न नीति अवलम्बन गरिने छ ।
६. विकास निर्माणका कार्यहरू सञ्चालन गर्दा क्रमागत योजनाहरूलाई औचित्यका आधारमा निरन्तरता दिने व्यवस्था मिलाइने छ ।
७. कटारी नगरको नगर यातायात गुरु योजना (Municipality Transportation Master Plan/MTMP) बनाउने कार्यलाई यसै चालु आ.व. मा अगाडी सारिने छ । नगर यातायात गुरु योजना (MTMP) ले प्राथमिकतामा राखेका सडकलाई स्तरोन्नती तथा कालो पत्रे गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
८. सडक निर्माण र ग्राभेलका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दा अत्यावश्यक स्थानहरूको प्राथमिकताका आधारमा गरिने छ । वर्षेनी सडक ग्राभेल गर्दै जाने र वर्षायामको बाढी लगायत विभिन्न कारणले ग्राभेल सडकहरू पुनः मर्मत गरि राख्नु पर्ने अवस्था सृजना हुने गरेको छ । यसले गर्दा प्रत्येक वर्ष नगरपालिका को लगानी बालुवामा पानि हाले जस्तो हुने र दीगो विकासको अवधारणा कार्यान्वयनमा कठिनाई पुग्दै आएकोले हालको अवस्थामा सुधार गर्न नगरपालिकाको लगानीलाई क्रमशः कालोपत्रे सडक तर्फ परिचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ । सडक कालोपत्रे गर्ने योजना कार्यान्वयन गर्दा सडकको कालोपत्रे सकिएको विन्दू(जिरो) मानी नयाँ कार्यको थालनी गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
९. नगर क्षेत्रमा निर्माण कार्य सम्पन्न भई सकेका भौतिक संरचनाहरूको निरन्तर सञ्चालन हुन सक्ने अवस्था कायम राख्न आवश्यक मर्मत संभार कोष सम्बन्धि व्यवस्था गरी उपलब्ध स्रोत र साधनको उपलब्धताको आधारमा नियमित मर्मत संभारको व्यवस्था मिलाइने छ ।
१०. यस नगर क्षेत्रमा रहेका धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूको संरक्षण र पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न पूर्वाधारहरूको क्रमशः निर्माण गरि ती स्थानहरूसम्मको पहुच मार्गको विस्तार र स्तरोन्नती गरिने छ ।
११. निर्माणसँग सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रमका मार्गहरूलाई उपलब्ध स्रोत र साधनको क्षमताले भ्याएसम्म सबै वडा र वस्ती स्तरवाट आएका मागहरू कार्यालय र नगर स्तरिय अनुगमन

समितिबाट गरिएको अनुगमनमा औल्याएका सुभावहरु समेतलाई मध्यनजर गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीतिगत व्यवस्था मिलाईने छ ।

१२. सडक निर्माण तथा मर्मत संभार कार्यमा जि.स.स.को कार्यालय, सडक डिभिजन कार्यालय, नगरपालिका र सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी काममा दाहोरोपना आउन नदिन चालु आ.व.मा आवश्यक व्यवस्था मिलाईने छ । यस कार्यलाई आगामी आ.व. मा थप प्रभावकारी बनाउदै लगिने छ ।
१३. विकास निर्माणका पूर्वाधारहरुलाई दीगो र कम खर्चिलो बनाउन वातावरण संरक्षण गर्ने किसिमका क्रियाकलापहरुलाई जोड दिई कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

खानेपानी सेवा

१. कटारी नगरपालिका वासीको स्वच्छ पिउने पानीको अधिकारलाई सुनिश्चित गरिने छ ।
२. भरपर्दो गुणस्तरिय र सर्वसुलभ खानेपानी तथा सरसफाई सेवाबाट नागरिकको स्वास्थ्य तथा जीवन शैलीमा सुधार ल्याउन सबै जनतालाई गुणस्तरिय आधारभुत खानेपानी तथा सरसफाई सेवा उपलब्ध गराउने नीति लिइने छ ।
३. खानेपानीको चरम अभाव भएका गाउँ, टोल र वडाहरुको पहिचान गरि खानेपानी समस्या समाधान गर्न हाल मध्यम स्तरको खानेपानी तथा सरसफाई सेवा विस्तार गर्ने र क्रमागत रुपमा एक घर एक धारा अवधारणामा आधारित भई खानेपानी आयोजनाहरुको निर्माण, विस्तार गर्ने, र गुणस्तर वृद्धि गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
४. खानेपानी आपूर्तिको लागि हाल संचालित सबै आयोजनाहरु शिघ्रता शिघ्र सम्पन्न गरि स्वच्छ खानेपानीको आपूर्ति गरि कटारी नगरपालिकावासीको स्वच्छ पिउने पानीको अधिकारलाई सुनिश्चित गरिने छ । सतह स्रोतबाट पानीको आपूर्ति नपुग भएको स्थान र अवस्थामा वर्षातको पानी संकलन गर्ने पद्धति एवं जमिनमुनीबाट पानी बोरिङ्ग, सोलार एवं विद्युतिय लिफ्टीङ्ग पद्धतिको विकास आवश्यक भएमा यसतर्फ ध्यान केन्द्रित गरिने छ ।
५. खानेपानी स्रोतहरुको अभिलेखन गरिने छ । खानेपानीका स्रोत माथिको व्यक्तिगत एकाधिकारको अन्त्य गर्दै यसको संरक्षण र उचित उपयोग गर्ने, खानेपानी र अन्य प्रयोजनको लागि पानीको विवेकशील प्रयोगको निम्ति जनचेतना अभिवृद्धी गरिने छ ।
६. स्रोत प्रदुषित हुने तथा वातावरणीय प्रभाव, जलवायू परिवर्तन र अव्यवस्थित बस्ती, वन विनाशका कारण खानेपानीका स्रोतहरु सुक्दै जानु, निर्माणाधिन आयोजनाहरु समयमै सम्पन्न गर्न नसकिनु, बढ्दो खानेपानीको अत्यधिक माग, नदिनाला पोखरी आदिको संरक्षण र स्वच्छता कायम गर्न कठिनाई हुनु एवम् खानेपानी तथा सरसफाईका क्षेत्रमा संलग्न सरोकारवालाका बीच प्रभावकारी समन्वय हुन नसक्नु जस्ता यस क्षेत्रका प्रमुख चुनौतिहरु समाधान गर्न विशेष कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
७. खुला दिसापिसाव मुक्त क्षेत्र घोषणा भएकोमा सो को व्यवस्थापन गरी वातावरणीय सरसफाईमा विशेष जोड दिइने छ । सार्वजनिक स्थान र सरकारी कार्यालयहरुमा सफा शौचालय कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

८. कटारी नगरपालिका बासीको स्वच्छ पिउने पानीको अधिकारलाई सुनिश्चित गरिने छ । खानेपानी आपूर्तिको लागि संचालित आयोजना शीघ्र सम्पन्न गरी स्वच्छ खानेपानीको आपूर्ति गरिने छ ।
९. स्थानीय समुदायबाट सामुदायिक खानेपानी कार्यक्रम संचालन गरि उपभोग गरिरहेका नगर बासीहरूलाई पुराना ग्राहक सरहको शुल्कमा धारा जडान गरिने छ ।

वातावरण र उर्जा

१. कटारी नगरपालिकालाई प्लास्टिक मुक्त शहर बनाउनका लागि कार्यविधि बनाई कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
२. “मेरो शहर मै सफा गर्छु” अभियान सञ्चालन गरी शहरलाई सफा र वातावरण मैत्री शहर बनाउने नीति (CLEAN GREEN PEACE CITY POLICY) अवलम्बन गरिने छ । “सफा घर सफा परिवार अभियान” अन्तर्गत सफा घर परिवारलाई पुरस्कृत गरिने छ । साथै सबै सडक किनाराहरूमा फुल तथा सौन्दर्य अभिवृद्धि गर्दै विरुवाहरू रोपी कटारी नगरलाई हरियाली शहर बनाईने कार्यलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
३. नगरपालिका क्षेत्रको स्वच्छता र सरसफाईका लागि नगरवासीलाई नै विशेष सक्रिय बनाई स्थानीय समुदाय, संघ, संस्था, सरोकारवाला निकायहरूसंग समन्वयात्मक सहकार्य गरी नगरपालिकाको नेतृत्वदायी भूमिका कायम राख्दै नगरक्षेत्रको सरसफाई, स्वच्छता, स्वस्थ र सभ्यतापूर्वक वातावरण निर्माण गर्न नगरपालिकाको मौजुदा श्रोत र साधनलाई अधिकतम उपयोग, परिचालन र व्यवस्थापन गरिने छ ।
४. फोहरमैलालाई स्रोतमा नै व्यवस्थापन गर्न सरसफाई आचार संहिता तयार गरी फोहरमैलालाई व्यवस्थित गरिने तथा फोहरबाट ऊर्जा उत्पादन गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाइने छ । फोहरबाट ऊर्जा उत्पादन कार्यक्रमको लागि वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र र प्रवर्धकसँग सम्झौता गरी फोहर प्रशोधनबाट ऊर्जा उत्पादनको पाइलट परियोजना सम्पन्न गर्न सहकार्य गरिने छ ।
५. नगरपालिका क्षेत्रलाई अँध्यारोबाट मुक्ति दिलाई उज्यालो शहर बनाउने नीति अवलम्बन गरिने छ । शहरका विभिन्न स्थानहरूमा सौर्य बत्तीको विस्तार गर्दै लगिने छ ।
६. वायु प्रदुषण न्यूनिकरण गर्न आवश्यक नीति तर्जुमा गरिनेछ । यसका लागि सवारी साधनहरूको समय समयमा प्रदुषण जाँच गर्न लगाईने छ । साथै अन्य स्थानहरूबाट हटाइएका तथा २० वर्ष पुराना सार्वजनीक सवारी साधनलाई सञ्चालन गर्न नदिने मापदण्ड बनाउन पहल गरिने छ ।
७. राष्ट्रिय अभियान अन्तर्गत खुल्ला दिशा मुक्त र यस पछि पुर्ण सरसफाई अभियान, घर भित्रको धुवामुक्त नगर बनाउने लक्ष्यका साथ सबै सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरूसँगको सहकार्य र समन्वयमा द्रुत गतिमा कार्यक्रम अगाडि बढाईने छ ।
८. नेपाल सरकारबाट स्वीकृत वातावरणमैत्री स्थानीय शासन प्रारूप, २०७० अनुरूप वातावरणमैत्री स्थानीय शासन (Environment friendly local governance) को अवधारणालाई कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।

९. साईन बोर्ड तथा होर्डिङ्ग बोर्डको प्रयोगको नियमलाई अद्यावधिक गर्दै नयाँ प्रविधिमा आधारित होर्डिङ्ग बोर्डलाई प्रोत्साहन गरिने छ । व्यक्तीगत भवन तथा अव्यवस्थित रूपमा सार्वजनिक स्थलहरूमा व्यापारिक साईन बोर्ड राख्न निरुत्साहित गरिने छ ।

विपद् व्यवस्थापन

१. नगरलाई सुरक्षित शहरको रूपमा विकसित गर्न पूर्वाधारको विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
२. विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि टोल तहसम्म पूर्व तयारी लगायतका कृयाकलापहरूको व्यवस्थित कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्न वडा स्तरिय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समिति गठन गरी कृयाशील गराइने छ ।
३. भूकम्पिय जोखिम न्यूनिकरण कार्यलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइने छ ।
४. वारुण यन्त्रलाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गरिने छ । दुर्गम ईलाकाहरूमा आगो निभाउन स्थानीय स्तरमै उपलब्ध साधनको प्रयोग गर्ने गराउने विषयमा अध्ययन र स्रोत परिचालन गरिने छ ।

आर्थिक व्यवस्थापन तथा राजस्व परिचालन

१. स्थानिय शैक्षिक संस्थाहरू तथा निजी प्रतिष्ठानहरू समेतको सहकार्यमा नगरको विकाससँग सम्बन्धित विभिन्न अनुसन्धान तथा नविनतम खोज लगायतका कृयाकलाप सञ्चालन गर्नका लागि सहकार्य अभिवृद्धि गरिने नीति लिईने छ ।
२. स्थानिय स्रोत र अनुदानबाट प्राप्त हुने पूँजीलाई उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
३. नेपालको संविधानको अनुसूची ८ मा उल्लिखित अधिकारको सूची अन्तर्गतको सबै करहरू समेतको दायरा फराकिलो बनाई सबै करदाताहरूलाई करको दायरा भित्र आउने व्यवस्था मिलाइने छ ।
४. कर प्रणालीलाई सरल र पारदर्शी बनाउदै क्रमशः स्मार्ट कर प्रणाली लागू गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ । नगरपालिका भित्र रहेर पनि करको दायरामा नआएका र आएर पनि नियमित रूपमा नविकरण नगरेका करदाताहरूलाई वीधि र करको दायरा भित्र ल्याउन कर दाता सचेतना र करदाता शिक्षा सम्बन्धि कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ । नगर कर अनुगमन टोली गठन गरि करदाताहरूको करको विवरण रुजु गर्ने कार्यक्रम संचालन गर्दै ती कार्यक्रमहरूलाई नगरपालिकाबाट प्रवाह गरिने सेवासंग आवद्ध गर्दै लगिने छ । नगरपालिकाको आयमा सकारात्मक योगदान पुग्ने ढंगले कर संकलनमा विभिन्न संघ संस्थाहरूसंग समन्वय गरि सार्वजनिक निजी साभेदारीको अवधारणा अनुरूप उद्योग वाणिज्य संघ सँग पारस्परिक विश्वसनीय, सम्मानित, साभेदारी र सद्भावपूर्ण वातावरण निर्माण गरी व्यवसायिक कर संकलन था व्यवस्थापन पद्धतिबाट सुदृढ गरिने छ ।

५. नतिजामा आधारीत खर्च व्यवस्थापन र कार्यक्रम तथा बजेट पद्धतिको अवलम्बन गरिने छ ।
६. साविकमा नेपाल सरकार आन्तरिक राजस्व विभागले समेत सङ्कलन गर्दै आएको घरवहाल कर संविधान अनुरूप हुने गरि सङ्कलन गरिनेछ ।
७. राजस्व सङ्कलन सम्बन्धी स्पष्ट कानून, कार्यविधि, मापदण्ड र सुदृढ संस्थागत संरचना बनाइने छ ।
८. आन्तरीक नियन्त्रण प्रणाली प्रभावकारी बनाउन आन्तरिक लेख परीक्षण र कर परीक्षण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
९. गैर कर आम्दानीको पहिचान नभएका क्षेत्रको खोजी गरी गरि आन्तरिक आम्दानीलाई बृद्धि गरिने छ ।
१०. व्यवसाय करको प्रभावकारी संकलन र व्यवस्थापनको लागि व्यवसाय कर असुली रणनीति तयार गरी वडा तथा नगरस्तरीय कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
११. सवारी कर असुलीलाई विशेष कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिने छ । करको दायरामा नआएका मोटरसाईकल तथा अन्य साना सवारी साधनहरूको कर असुली विशेष जोड दिईने छ ।
१२. संस्थागत विद्यालयलाई करको दायरामा ल्यायदा स्वयं घोषणा कार्यक्रम लागू गरी करको दायरामा ल्याइने छ ।
१३. विज्ञापन कर असुलीलाई प्रभावकारी बनाउन तथा आन्तरिक आय संकलनलाई कम खर्चिलो र दिगो बनाउन निजी क्षेत्र मार्फत कर असुलीको व्यवस्था गरिने छ ।
१४. विशेष रणनीति तयार गरी थप विज्ञापन करको क्षेत्रलाई विस्तार गरिने छ ।
१५. केन्द्रिय तथा प्रादेशिक सरकारबाट स्पष्ट नीति विधि प्रकृया तय नहुदाँसम्म न.पा.ले उठाउनु पर्ने देखिएका क्षेत्रमा तत्काल कर उठाउने र तोकिए आएका सोही बमोजिम हुने गरी यसै आ.व. देखि सो व्यवस्था कार्यान्वयन गरिने छ ।

उद्योग र प्रविधि विकास

१. स्थानीय उद्यमशीलता, सीप विकास र स्थानीय स्रोत साधनको उपयोग बाट उत्पादकत्व अभिवृद्धि गरी आर्थिक विकास गर्न व्यवसाय तथा सहकारी संस्थाको दर्ता, नियमन र प्रवर्द्धन गरिने छ ।
२. सहरी क्षेत्रमा बढी उत्पादन दिने र बहुमूल्य प्रकृतिमा नगदे बालीहरूलाई कौसी खेती मार्फत प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइने छ ।
३. नगर क्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न खानी तथा खनिज क्षेत्रको सम्भाव्यता अनुसंधान गरी उपयोगमा ल्याइने छ ।

कृषि, सिचाई तथा पशुपंछी

१. सरकारी, सहकारी र निजी साभेदारीको अवधारणा अङ्गीकरण गर्दै कृषि पेशालाई उच्च सम्मानजनक बनाई आयआर्जन तथा रोजगारी सिर्जना, गरिवी न्यूनिकरण, व्यापार, दिगो र सन्तुलित विकास, खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा जोड दिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
२. अधिकांश कृषकहरु विपन्न, साना र मझौला स्तरका भएको हुदाँ जलवायु परिवर्तन र विभिन्न प्राकृतिक प्रकोपसँग जुध्ने क्षमता विकास गर्नु र वर्षेनी युवा जनशक्तिको विदेश पलायनले गर्दा कृषि क्षेत्रमा परेको नकारात्मक असरलाई सम्बोधन गर्नुका साथै तराई पलायन, दोहोरो भू-स्वामित्वको स्थिती र जग्गा बाँभो राख्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्दै कृषिभूमिलाई उपयोगमा ल्याउनुपर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
३. न.पा. को भौगोलिक परिवेश, उपलब्ध कृषि शिक्षा, अनुसन्धान, उन्नत विउबिजन र प्रविधि, स्रोत साधन, कृषि उद्यमी, युवा तथा सीमान्तीकृत विपन्न कृषक वर्गको चाहना, तुलनात्मक लाभ तथा नेपालले अन्तराष्ट्रियस्तरमा गरेका सन्धि, सम्झौता, प्रतिबद्धता, दिगो विकास लक्ष्य, राष्ट्रिय नीतिहरुमा गरेका प्रतिबद्धतालाई ध्यानमा राख्दै कृषिजन्य उत्पादन एवं व्यापारमा प्रतिस्पर्धा, व्यवसायीकरण, यान्त्रिकीकरण र विविधीकरण गरी कृषि क्षेत्रको रुपान्तरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
४. कृषि क्षेत्रमा भएको लगानी, कृषि क्षेत्र ऋणको सहज उपलब्धता, कृषि प्रसार सेवामा कृषकहरुको पहुँचमा वृद्धि र कृषिजन्य वस्तुहरुको उत्पादन, वितरण, आयात, एवं निर्यातलाई लागत-प्रभाव बनाउनु, गुणस्तर एवं स्वच्छता र नियमन कार्य प्रभावकारी तुल्याउदै कृषिजन्य वस्तुहरुको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता वृद्धि गर्नु, गुणस्तरीय बिउ, मलखाद, किटनाशक तथा साना र मझौलास्तरका कृषियन्त्रको सुलभता, कृषि सामग्रीको समयानुकूल आपूर्ति बढाउनु र कृषि पेशालाई प्रतिस्पर्धी नाफामूलक, सम्मानजनक र व्यवसायिक रुपमा स्थापित गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
५. नगरपालिकाले लिएका लक्ष्यहरुमा दिगो र व्यावसायिक विकासद्वारा कृषि क्षेत्रलाई प्रतिस्पर्धा र आत्मनिर्भर उन्मुख बनाउने, कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरि कृषि-उपजमा आत्मनिर्भर उन्मुखहुनु, निर्वाहमुखी कृषिउत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरि कृषि उपजमा आत्मनिर्भर उन्मुख हुनु निर्वाहमुखी कृषि प्रणालीलाई नाफामूलक, दिगो एवं व्यावसायिक प्रणालीमा रुपान्तरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
६. कृषिमा आधारित उद्योगको विकास गरी रोजगारी र आमदानी वृद्धि गर्नु, तुलनात्मक लाभ हुन सक्ने स्थानीय बालीनाली र आधारभूत खाद्य उत्पादनमा आत्मनिर्भरता गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
७. जलवायु परिवर्तन र प्रकोवाट पर्ने नकारात्मक असर न्यूनीकरण गर्दै वातावरणमैत्री कृषि प्रविधिको विकास र विस्तार गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
८. दिगो कृषि तथा पशुपंक्षी क्षेत्रको विकास तथा लक्ष्य र उद्देश्यका लागि नेपालको संविधान २०७२ अनुसार आवश्यक नीति ऐन र नियमहरु तर्जुमा संशोधन गरी प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिने छ । यसका लागि सरोकारवालाहरुको सहकार्यमा नेपालको संविधान र कृषि विकास रणनीतिको भावना अनुरूप कृषि तथा पशुपंक्षी पालन सम्बन्धि विद्यमान नीतिगत, कानूनी र

प्रक्रियागत व्यवस्थालाई सुधार गरि दिगो, वातावरणमैत्री जलवायु अनुकूलन हुने गरी कृषि तथा पशुपंक्षी विकास तथा कृषक केन्द्रित र कृषकमैत्री नीति निर्माणमा जोड दिई आवश्यक पर्ने प्रविधि विकास, प्रविधि हस्तान्तरण र प्रयोगलाई प्राथमिकता दिई सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरूसँगको सहकार्यमा नीतिगत, संस्थागत र कार्यान्वयन तहमा साभ्भा अवधारणा बनाई सहकार्य गरिने छ ।

९. गुणस्तरीय उत्पादन सामाग्रीहरु र कृषिको यान्त्रिकीकरणका लागि कृषकमैत्री औजार, उन्नत प्रविधि एवं सुलभ कृषि कर्जाको व्यवस्था गर्न तथा कृषि शिक्षा र अनुसन्धानबाट विकास भएका प्रविधिहरुको विस्तारका लागि कृषि क्षेत्रमा कार्यरत सम्पूर्ण सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरुबीच समन्वय र सहकार्य गर्दै कार्यान्वयन पक्षलाई नतिजा उन्मुख बनाइने छ ।
१०. खेतीयोग्य जग्गालाई बाँभो राख्ने प्रवृत्ति निरुत्साहित गर्दै बाँभो रहेका कृषि भूमिको दिगो उपयोगका लागि उपयुक्त योजना तयार गरि कार्यान्वयन गरिने छ । खाद्य तथा अन्य कृषि उत्पादनमा आत्मनिर्भरताका लागि उत्पादनका पकेट, ब्लक, जोन तथा सुपरजोनको विकास गरि सघन व्यवसायिक खेती प्रणाली अघि बढाइने छ ।
११. कृषि उपज उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण एवं वितरण प्रणालीमा नयाँ प्रविधिको विकास, अनुसरण, अवलम्बन एवं क्रमशः आधुनिकीकरण गरिने छ । कृषिमा आधारित उद्योगहरु, सेवा तथा ग्रामीण कृषि पर्यटनको विकासमा युवा तथा कृषक उद्यमीहरुलाई आकर्षित गरिने छ । लोपोन्मुख विउविजन र बालीजन्य जैविक विविधता संरक्षणमा स्थानीय समुदायको अग्रसरतालाई प्रोत्साहन प्रदान गर्नुका साथै उनीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै आवश्यक प्रोत्साहन गरिने छ ।
१२. कृषि उपजको अधिकतम र उत्पादन एवं उत्पादकत्व वृद्धिका लागि स्थानीय साधनस्रोत र जैविक प्रविधिको उपयोग तथा समूह र सहकारीमा आधारित साना सिँचाई पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
१३. नमूनाको रुपमा चैते धान, अदुवा, अलैची, आँप, लिचि प्रवर्द्धन र उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न, तरकारी खेती, मत्स्यपालन, पुष्प व्यवसाय, मौरीपालन तथा च्याउ खेतीमा युवाहरुलाई आकर्षित गर्न युवा लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरी व्यवसाय सञ्चालन लागत सहभागिताको आधारमा अनुदानको कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
१४. राष्ट्रिय समस्याको रुपमा देखिएको मातृ तथा बालबालिका कुपोषणको समस्या न्यूनिकरणमा दूध, अन्डा र मासुले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नेहुदां पशुपंक्षी पालनलाई महिला, युवा तथा सबै आर्थिक, भौगोलिक र सामाजिक वर्गको स्वरोजगारको माध्यमका रुपमा विकसित गर्दै आय आर्जनको दिगो स्रोतको रुपमा विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१५. पशुपंक्षी उत्पादक कृषक, समुदाय, सहकारी संस्था एवम् नीजि उद्यमीहरुको प्रतिस्पर्धी क्षमता बृद्धि गर्दै स्वस्थ पशुपंक्षी उत्पादन गर्न र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न एकिकृत रुपमा प्राविधिक, वित्तीय तथा अन्य सेवा उपलब्ध गराउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१६. पशुपंक्षीजन्य व्यवसायमा आर्थिक, सामाजिक र भौगोलीक रुपमा पछि परेका महिला, युवा तथा विभिन्न कारणले जोखिममा रहेका लक्षित वर्गको स्वरोजगार तथा आय आर्जनको दिगो स्रोतको रुपमा विकास गरिनेछ । पशुपंक्षी जन्यवस्तुको मूल्य श्रृखला सुधार, बजार संरचना, सूचना

- प्रणाली र अन्य पूर्वाधारको विकास तथा सुधारका साथै पशुपंछिजन्य उत्पादनको गुणस्तरमा अभिवृद्धि गर्दै स्थानीय, पशुपंछि पालन पद्धतिको विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१७. वातावरण तथा जलवायु अनुकूलनमैत्री पशुपंक्षी व्यवसायको प्रवर्द्धन, पशुपंक्षी नश्ल सुधार, पौष्टिक दाना आहाराको व्यवस्था, पशुपंक्षी स्वास्थ्य सेवा एवं उत्पादित पशुजन्य पदार्थको बजारीकरणका चारै पक्षलाई समानान्तर रूपमा अगाडि बढाई एकिकृत रूपमा सेवा प्रदान गर्ने गरी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
१८. गाई, भैसी, बंगुर र बाखाको कृतिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाई तथा कृतिम गर्भाधान सेवा पुग्न नसक्ने स्थानमा प्राकृतिक गर्भाधान सेवा विस्तार गरी उन्नत नश्लका पशुहरूको संख्यामा वृद्धि गरिने छ ।
१९. स्वास्थ्य शिक्षाको अवधारणानुसार पशु तथा जनस्वास्थ्य संरक्षण, पशुजन्य पदार्थबाट मानव स्वास्थ्यमा पर्न सक्ने नकारात्मक असर न्यूनीकरण, पशुपंक्षीबाट सर्न सक्ने रोगहरूको रोकथाम तथा नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाउन व्यापक जनचेतना अभिवृद्धि साथै दुग्ध पदार्थ एवं मासुको गुणस्तर र स्वच्छतालाई कायम राख्न “बधशाला देखि भान्छा सम्म स्वच्छ र स्वस्थ मासु” तथा “गोठ देखि ओठसम्म स्वच्छ र स्वस्थ दुध” कार्यक्रमलाई अभियानका रूपमा सञ्चालन गरिने छ ।
२०. दिगो, वातावरणमैत्री र जलवायु अनुकूलन हुने गरी पशुपंछि विकासका लागि आवश्यक पर्ने प्रविधि विकास, प्रविधि हस्तान्तरण र प्रयोगलाई प्राथमिकता दिई सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरूसँगको सहकार्यमा नीतिगत, संस्थागत र कार्यान्वयन तहमा साभ्भा अवधारणा बनाई सहकार्य गरिने छ ।
२१. कृषियोग्य भूमिमा उपयुक्त प्रविधिको छनोट गरी वर्षे भरि भरपर्दो सिँचाइ सुविधा उपलब्ध गराउने सिँचाइ प्रणाली निर्माण गर्नु, निर्माण सम्पन्न भएका प्रणालीहरूको मर्मत-सम्भारका लागि प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्नु, सिँचाई सुविधा उपलब्ध भएका एवं हुने जमिन कृषिका लागि सुरक्षित राख्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
२२. कृषियोग्य भूमिमा भरपर्दो र दिगो सिँचाई सेवा मार्फत कृषि उत्पादकत्व तथा उत्पादन वृद्धिमा सहयोग गर्न सिञ्चित क्षेत्र वृद्धि गर्नुका साथै जलश्रोतको बहुउद्देशिय उपयोगमा जोड दिने र जलवायु परिवर्तनबाट सिर्जित असरका कारण पानीको उपलब्धतामा आएको जोखिम व्यवस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
२३. सिँचाई प्रणालीको व्यवस्थापन सुदृढिकरण गरि दिगोपन बढाउने र सिँचाइको आवश्यकता भएको स्थान र समयमा निर्वाध रूपमा पानीको उपलब्धता बढाउनु, निर्माण सम्पन्न भइसकेका सिँचाई प्रणालीहरूको मर्मत सम्भार एवं दिगो व्यवस्थापनका लागि उपभोक्ताहरूको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
२४. राष्ट्रको आर्थिक सामाजिक रुपान्तरण एवं सर्वाङ्गण विकासका लागि गरिने सबै किसिमका भौतिक पूर्वाधार विकासका कार्यहरूमा प्रत्यक्ष रूपमा भूमि वा भूमिश्रोतको परिचालन हुने भएकोले यस्ता श्रोतको सदुपयोग गरि दिगो रूपमा व्यवस्थापन गर्न वातावरणिय प्रभाव मूल्याङ्कन गरि समग्र भूमिको सदुपयोग गरि दिगो व्यवस्थापन गरिने छ ।

२५. जलवायू परिवर्तनका नकारात्मक प्रभाव न्यूनीकरण तथा अनुकूलन र विपद् जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरू अवलम्बन गर्दै जल, जलश्रोत तथा भूमिको संरक्षणबाट भूमिको उत्पादकत्व बृद्धि गर्न जलाधार क्षेत्रको एकिकृत संरक्षण र व्यवस्थापनको नीति अवलम्बन गरिने छ।
२६. एक वस्ती एक अर्गानीक तरकारी उत्पादन प्रत्येक वडामा कृषि (तरकारी) उत्पादन र बजारीकरण गर्न, संकलन केन्द्र स्थापन गर्न, कृषक समूहलाई कृषि सहकारीमा रुपान्तरण गर्ने, कृषक समूह गठन नभएको ठाउँमा कृषकहरूलाई समूहमा बस्न प्रेरित गर्न न.पा.को कृषि अनुदान मार्फत वितरण गर्ने संकलन केन्द्रलाई व्यवस्थित गर्ने विऊ पूजी उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाईने छ।
२७. कृषि सेवा केन्द्रको कृषि बजारलाई व्यवस्थित गरी कृषकले उत्पादन गरेको वस्तुलाई सहज रूपमा विक्री वितरण गर्न स्टल निर्माण गरिनेछ।
२८. महाभारत क्षेत्रमा बेमौसमी तरकारी खेती विस्तार कार्यक्रम सञ्चालन गर्न काउली, वन्दा उत्पादन कार्यक्रम, प्लाष्टिक टनेल भित्र टमाटर उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
२९. मौसमी तरकारी उत्पादन अन्तर्गत कटारी न.पा. वडा नं १ दखि ७ सम्म मोसमी तरकारी प्रवर्द्धन र वडा नं. १ र २ मा पर्वल खेती विस्तार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
३०. अमिलो जातको बगैँचा विस्तार कार्यक्रम तथा बगरहरूमा खर्भुजा, खिरा र बगरमा उत्पादन हुन सक्ने वालीको विस्तार गरिनेछ।

वन तथा भू-संरक्षण

१. कटारी नगरका सीमाभित्र रहेका नगर संरक्षित वन तथा सामुदायिक वनहरूको forest Inventory व्यवस्थापनका लागि कार्यविधि तयार गरि व्यवस्थापन गरिने छ। विद्यमान वन क्षेत्र कायम राखि वनको घनत्व, उत्पादकत्व र उत्पादन बृद्धिको लागि जैविक विविधता र जलाधारको संरक्षण लगायत वनको सहभागितामूलक दिगो एवं वैज्ञानिक व्यवस्थापन र वातावरणबाट प्राप्त हुने लाभ बृद्धि गर्दै न्यायोचित वितरण र उपयोगमा स्थानिय समुदायको पहुच बृद्धि गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ।
२. विविधतापूर्ण वन पैदावारको सहज आपूर्ति, रोजगारी सिर्जना र स्थानीय तथा राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा उल्लेख्य योगदान पुऱ्याउन वन संवर्द्धन प्रणालीमा आधारित वनको दिगो र वैज्ञानिक व्यवस्थापन गरिने छ।
३. वन डढेलो व्यवस्थापनका लागि संस्थागत संरचनाको निर्माण तथा पूर्व तयारी, डढेलो नियन्त्रण र डढेलो प्रतिरोधी क्षमता विस्तारका लागि अग्नीरेखा व्यवस्थापन र आकाशे पानी सङ्कलन कार्यक्रममा जनताको सहभागिता अभिवृद्धि गरिने छ। वन डढेलो नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनको लागि साधनस्रोत र व्यवस्थापकिय क्षमताको अभिवृद्धि, डढेलो लगाउने अपराधीहरूलाई कानूनी कार्यवाहीको दायरामा ल्याईने गरि संस्थागत विकास र डढेलो नियन्त्रणमा हुने मानवीय क्षतिको उचित राहत र सम्मान कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ।

४. नीजि तथा सार्वजनिक जग्गाहरूमा वृक्षरोपण गरि वन क्षेत्रको विस्तार र वन पैदावारको आपूर्तिमा सहज हुने कार्यक्रम संचालन गरिने छ । नगर र नगर वरिपरि रहेका वन, हरियाली, सिमसार, पानीका मुहान, खाली क्षेत्र र नदी तटको उचित व्यवस्थापन गरिने छ ।
५. वन, वनस्पति, वातावरण र जैविक विविधताको बारेमा प्रचार प्रसार गरि स्थानीय वासिन्दाहरूको वातावरण संरक्षणमा सहयोग बढाउन ठुला शहरमा नीजि क्षेत्र, सामाजिक संस्था आदिको सहकार्यमा वातावरण शिक्षा तथा प्रचारप्रसार केन्द्र स्थापना गरिने छ ।
६. पारिस्थितिक प्रणाली, जोखिमयुक्त वन्यजन्तुहरूको वासस्थान संरक्षण, प्रजनन एवम् जनसंख्या व्यवस्थापनको कार्य विस्तार गरिने छ ।
७. भू-उपयोग विकास तथा एकिकृत जलाधार व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरि जल उत्पन्न प्रकोप विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गर्ने कार्यलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिने छ । जलवायू परिवर्तनले पारिस्थितिकिय तथा जलाधारिय प्रणालीमा पार्ने नकारात्मक प्रभाव न्यूनीकरण, अनूकूलन र समानुकूल गर्न स्थानीय समुदायको क्षमता अभिवृद्धि गरिने छ ।
८. सामूदायिक वनको पैदावारको उत्पादन, प्रशोधन र उपयोगको विषयमा अध्ययन अनुसन्धान गरी उत्पादन र बजारको विविधिकरण र प्रविधि विकास एवम् हस्तान्तरण गरिने छ । सरकारी, सामूदायिक तथा नीजि क्षेत्रबाट उत्पादन हुने वन पैदावारहरूको विक्री वितरण तथा वनस्रोतमा आधारित व्यवसायलाई सहज बनाउन कानूनी नीतिगत सुधार गरिने छ ।
९. भू-संरक्षण जलाधार व्यवस्थापन तथा प्राकृतिक प्रकोप र जलवायू परिवर्तन न्यूनीकरण गर्न गुरुयोजना बनाई सो अनुरूपका विशेष कार्यक्रमहरू गरिने छ । कटारी नगरपालिका क्षेत्रभित्रका खोला तथा मुहानहरूको सरसफाई, व्यवस्थापन र संरक्षण गर्न कार्ययोजना बनाई पुनर्जिवित गरिने छ ।

संचार नीति

१. स्थानीय संचार माध्यम र संचारकर्मीका क्षमता विकासका लागि आवश्यक नीति लिईने छ ।
२. यस नगरलाई मिडियामैत्री नगरको रूपमा विकास गरिने छ ।
३. नगर भित्रको सूचना प्रवाहलाई व्यवस्थित गर्ने नीति लिईएको छ ।
४. नगर प्रवेश गर्ने मुख्य प्रवेश-विन्दुहरूमा सूचना केन्द्र तथा सूचना बोर्डहरू राख्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
५. कटारी नगरक्षेत्रभित्रका महत्वपूर्ण सार्वजनिक स्थानहरूमा फ्री वाईफाईको व्यवस्था गर्न पहल गरिने छ ।
६. नगरपालिका बाट सम्पादित योजना तथा कार्यक्रम र गतिविधिहरूको सुचारु रूपले नगरवासीलाई सञ्चार गर्दै सुसूचित गर्न नगर क्षेत्रमा रहेका सामूदायिक रेडियो समेतको सञ्चार माध्यमहरूलाई प्रवर्द्धन र प्रोत्साहित गरिने छ ।

राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध

१. नगरको विकासका लागि अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग जुटाउन अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विस्तार गरिने छ ।
२. विश्वका विभिन्न राष्ट्रका नगर तथा राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरु संग भगिनी सम्बन्ध स्थापना र विकास गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विकास गरिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
३. सीमावर्ती अन्य नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरुलाई जोड्ने कार्यका लागि एकिकृत विकास कार्यक्रम अघि बढाईने छ ।
४. कटारी नगरको समग्र विकासका लागि राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग आकर्षित गर्ने योजना तर्जुमा गरिने छ ।

तथ्याङ्क संकलन र व्यवस्थापन

१. नगरको समग्र तथ्याङ्क अद्यावधिक गरी तथ्याङ्कको आधारमा योजना तर्जुमा, नतिजाको आधारमा अनुगमन र मूल्याङ्कन गरि नगरको गतिविधि प्रभावकारी बनाईने छ ।
२. नगरको एकिकृत गुरुयोजना तयार गर्न विषयगत तथा क्षेत्रगत प्रोफाइल (पार्श्वचित्र) अद्यावधिक गरि तयार गरिने छ ।
३. नगरको भौगोलिक सूचना प्रणालीमा प्रत्येक घरधुरीको विस्तृत तथ्याङ्क अद्यावधिक गरिने छ ।
४. कटारी नगरक्षेत्रका सार्वजनिक जग्गा तथा सम्पदाहरुको तथ्याङ्क सङ्कलन गरिने छ । अतिक्रमित भएका सार्वजनिक सम्पदाहरुको समेत खोजि गरी पूर्ववत् संरक्षण गरिने छ ।
५. दीर्घकालीन, आवधिक, वार्षिक योजना, क्षेत्रगत कार्यक्रम, परियोजना तथा नीतिहरु नतिजामा आधारित बनाएर तर्जुमा, अनुगमन र मूल्याङ्कन (Result based planning Monitoring and Evaluation) गर्ने संस्थागत व्यवस्था समेत मिलाईने छ ।
६. नगरपालिकाको गतिविधि अद्यावधिक गर्न वेबसाईटलाई अपडेट गर्नुका साथै विभिन्न विषयमा गुनासो वा उजुरी दिन परेमा मोबाइलबाटै उजुरी दिन सकिने व्यवस्था मिलाईने छ ।
७. मेट्रिक ठेगाना प्रणालीलाई अभि व्यवस्थित गरि सम्पूर्ण वडाहरुमा क्रमशः लागू गरिने छ ।

न्याय, कानून तथा मानव अधिकार

- सबै नगरबासीहरुलाई छिटो, छरितो, पहुँचयोग्य र प्रभावकारी न्याय प्रणालीको विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ । नगरबासीहरुलाई छिटो छरितो रुपमा न्याय दिनका लागि आवश्यक स्रोत, साधन र संयन्त्रको प्राथमिकताका साथ व्यवस्थापन गरिने छ ।
१. नेपालको संविधान, २०७२ को अनुसूची ८ र ९ अन्तर्गतका विषयहरुमा क्रमशः आवश्यक पर्ने ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्ड इत्यादि तर्जुमा गरि कार्यान्वयन गरिने छ । नगरपालिकाले तर्जुमा गरेका कानून तथा गतिविधिहरुको बुलेटिन प्रकाशन गरि नगरबासीहरुलाई सुसूचित गरिने छ ।
 २. नगरपालिकाको नीति नियम तथा कानूनको पालना गराउनका लागि प्रभावकारी संयन्त्र निर्माण गरिने छ । यसका लागि नगर प्रहरीको आ.व.२०७५/०७६ वाट व्यवस्था गरिनेछ ।

आदरणीय सभासदज्यूहरु,

स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न भए पश्चात हामी दोस्रो चरणमा प्रवेश गरेका छौं । अब हाम्रो लक्ष्य कटारी नगरको विकास, समृद्धि, सामाजिक एकता तथा साँस्कृतिक ऐक्यबद्धता, सुशासनको पक्षमा अभाव, पछोटेपन, अशिक्षा र गरिबीका विरुद्ध केन्द्रित हुनेछ । यस गरिमामय नगरसभामा चालु आगामी आर्थिक वर्ष २०७४/७५ संशोधित नीति तथा कार्यक्रम तथा आगामी आ.व. ०७५/०७६ को बजेट, नीति कार्यक्रम प्रस्तुत गरि रहँदा हामी समुन्नत, समृद्ध, विकसित, भ्रष्टाचारमुक्त कटारी नगरको तस्वीरको कल्पना गरिरहेका छौं । नगरवासीहरुका मागहरु बढ्ने क्रम जारी रहेको तर तुलनात्मक रूपमा आन्तरिक राजश्व संकलन हुन नसक्दा नगरवासीहरुका विकास निर्माणका माग र उपलब्ध श्रोत साधनका क्षमता बीच सन्तुलन कायम गर्न कठिनाई हुदै गईरहेको छ । यस सन्दर्भमा सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रिया बाट नगर परिषद्मा प्राप्त योजनाहरुमध्ये यथासम्भव प्राप्त सुभावा र महत्वको आधारमा प्राथमिकिकरण गर्दै भूगोल, जनसंख्या र बस्तीलाई आधार मानी सकभर सन्तुलित गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ । स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले गरेको व्यवस्था बमोजिम आन्तरिक राजश्व संकलन परिचालन गर्ने तथा कार्यालयको क्षमता सुदृढिकरण गरिने छ । साथै प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमलाई यस गरिमामय सभाले व्यापक छलफल गरि नगरवासीको हितमा आवश्यक निष्कर्ष निकालिने छ भन्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

हाम्रो अनुभवले सहकार्य र एकताबाट मात्र परिवर्तन सम्भव भएको पाठ सिकाएको छ । विभाजित मानसिकताले जटिलता सिर्जना गर्दछ र प्रगतिलाई अवरोध गर्दछ । कटारी नगरको विकास र समृद्धि हामी सबैको साझा लक्ष्य हो । तसर्थ सकारात्मक सोचको विकास गरि, एकजुट भई अगाडि बढ्नु आजको मुख्य आवश्यकता हो । हाम्रो उक्त साझा लक्ष्य प्राप्त गर्न हामी बीचमा सहकार्य, सहयोग, विश्वास र एकताको आवश्यकता छ भन्ने कुरा म स्मरण गराउन चाहन्छु । आर्थिक - सामाजिक विकास, आम नागरिकहरुमा सहज रूपले सार्वजनिक सेवा प्रवाह, भ्रष्टाचार नियन्त्रण तथा सुशासन प्रवर्द्धन गरि जनउत्तरदायी स्थानीय सरकार निर्माण गर्ने हामी सबैको साझा उद्देश्य हो ।

अब म आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को संशोधित कार्यक्रम एवं ०७४/०७५ को जेष्ठ मसान्त सम्मको खर्चको विवरण प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु । यस आ.व. मा प्रस्तावीत बजेट अपुग भएको र कतै नयाँ शिर्षकमा खर्च गर्नु पर्ने भएकोले जस्तै समपुरक कोष लगायतका शिर्षकबाट कार्यक्रम संशोधित गरिएको व्यहोरा निवेदन गर्दछु । यसको प्रति यसै साथ संलग्न राखी पेश गरेको छु ।

यस आर्थिक वर्षमा जिल्ला समन्वय समितिबाट प्रस्तावित गरिएको आयको रकम प्राप्त हुन नसकेको, मालपोत रजिष्ट्रेशनबाट प्राप्त हुने रकम र नगरपालिकाबाट भण्डै चार करोड रकम हिनामिना भएकोले आशातीत रूपमा राजस्व जम्मा हुन सकेन त्यसबाट नगरपालिकाले यस आर्थिक वर्षमा योजनाहरुको रकम भुक्तानीमा समस्या व्यहोर्नु परेको छ साथै जि.स.स. र मालपोत कार्यालयबाट यस न.पा. लाई प्राप्त हुने राजस्व छिट्टै प्राप्त भई विभिन्न योजनाहरुको रकम भुक्तानी हुने छ भन्ने अपेक्षा लिएको छु ।

अध्यक्षज्यू,

अब म आ.व. २०७४/०७५ मा यस न.पा.को आन्तरिक स्रोत तर्फको राजस्व जेष्ठ मसान्तसम्म रु.५८५८६४४।२६ उठेको छ। असारसम्ममा रु. २,२२,८१,५६१।२१ लक्ष्य रहेको हुदाँ घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क एवं ढुङ्गा, गिट्टी,वालुवाबाट प्राप्त हुने रकम जि.स.स. वाट प्राप्त हुने छ साथै वनको रोयाल्टी वापतको रकम उठ्ने आशा गर्दछु।

आ.व ०७४/०७५ को जेष्ठ मसान्तसम्म व्यय तर्फको निशर्त अनुदान एवं आन्तरिक स्रोत तर्फ रु. १६,५२,५७,५१२।७०, सर्शत अनुदान तर्फ रु. १७,६३,१६,७७८।३६, सामाजिक सुरक्षा तर्फ रु. ४,२९,६२,०००।००, बहुक्षेत्रिय पोषण तर्फ रु. ६,७०,०००।००, स्थानिय शासन तथा सामुदायिक तर्फ रु. ७,२६,२६८।००, गरिबसँग विशेश्वर कार्यक्रम तर्फ रु. १,१३,०००।००, सडक बोर्ड नेपाल तर्फ रु. २५,००,०००।०० रकम गरी जम्मा रु. ३८,८५,४५,५५९।०६ हाल सम्म खर्च भई सकेको व्यहोरा निवेदन गर्दछु।

नेपालको संविधान २०७२ अनुरूप स्थानिय तहलाई प्राप्त हुने राजस्व जस्तै वन रोयाल्टी, जल विद्युतवाट प्राप्त हुने रोयाल्टी विषयमा प्रदेश सरकार एवं केन्द्रिय सरकारसवाट प्राप्त गर्ने विषयमा नगरपालिकाले पहल गरिरहेको व्यहोरा निवेदन गर्दछु।

अध्यक्षज्यू

यस आ.व.मा हामीले भण्डै ८० प्रतिशत भौतिक प्रगती भई सकेको र बाँकी योजनाहरु कार्यन्वयनको चरणमा रहेका छन्। बजार मूल्य, ज्याला दर, अकस्मात बृद्धि भई केहि योजनाहरु सम्पन्न गर्न सकिएको छैन।

अब स्थानिय तहलाई ज्याला दर रेट निर्धारण गर्ने अधिकार स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ अनुसार प्राप्त भएको छ आगामी दिनमा नगरपालिकाले सो समस्यालाई निराकरण गर्दै अगाडी बढ्ने छ भन्ने अपेक्षा लिइएको छ।

विभिन्न वडाहरुका योजनाहरु सञ्चालन गर्न प्रविधिक कर्मचारीहरुको अभाव, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत एवं लेखा अधिकृतको लामो समय सम्मको अनुपस्थिती, योजना सम्भौता, ईष्टिमेट तथा मूल्याङ्कन एवं अनुगमन गर्नु पर्ने कानूनी विषयहरुमा उपभोक्ता समितिहरुलाई समयमै तालिम प्रवाह गर्न नसकिएको व्यहोरा निवेदन गर्दछु। आगामी दिनहरुमा प्रत्येक वडामा प्रविधिक कर्मचारी खटाई कार्य सञ्चालन गरिने छ भन्ने विश्वास दिलाउन चाहन्छु।

अध्यक्षज्यू

अब म आगामी आ.व. २०७५/०७६ को अनुमानित बजेट विवरण पेश गर्न अनुमती चाहन्छु।

व्ययको चालु तर्फ रु ३७,६८,२८,०००।०० पूजीगत तर्फ रु. २२,३४,३०,०००।०० (मध्ये पूर्वाधार विकासमा रु. १०,४४,३०००।०० र वडा तर्फको पूर्वधारमा रु. ११,९०,००,०००।००) जम्मा रु.६०,०२,५८,०००।०० को बजेट प्रस्ताव गरिएको छ। आय तर्फ आन्तरिक आय रु. २,८४,३५,१००।००, वित्तीय समानिकरण अनुदान रु. ९,७९,००,०००।००, राजस्व बाडफाँड रु १२,२३,७९,०००।००, सर्शत अनुदान रु. २५,४३,००,०००।००, सामाजिक सुरक्षा तर्फ रु ७,११,००,०००।००, सडक बोर्ड तर्फ रु. ३०,००,०००।००, बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम तर्फ रु.

२०,००,०००।००, प्रदेशवाट प्राप्त रु. २५,००,०००।००, साना सिचाई कार्यक्रम रु. १,२०,३०,०००।००, मूल संचित कोष रु. ६६,१३,९००।०० गरी जम्मा अनुमानित आय रु. ६०,०२,५८,०००।००

यस आर्थिक वर्षमा पूर्वाधार निर्माणमा यस न.पा.ले जोड दिएको छ, पूर्वाधारको विकास नै हाम्रो न.पा.को लागि पहिलो विकासको खुड्किलो हो साथै लक्षित कार्यक्रम, कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, पशु विकास, खेलकुद, खानेपानि, सडक, वातावरण संरक्षण सरसफाई कार्यक्रम, विद्युत विस्तार, घरेलु उद्यम सम्बन्धि तालीम तथा महिला विकास लगाएतका क्षेत्रमा नगरपालिकाले सिमीत स्रोत र साधनका बाबजुद रकम विनियोजन गरेको छ यस वाट नगरपालिकाका युवा जनशक्तिलाई तालिम प्रदान आत्मानिर्भर बनाउन पहल गरिने छ भन्ने विश्वास लिएको छ । त्यस्तै फरक क्षमता भएका व्यक्ति, महिला, एकल महिला, वृद्ध-वृद्धा, अशक्त व्यक्ति, व्यसहारा व्यक्ति, मुस्लिम, मधेशी दलित, अल्पसंख्यक, आदिवासि, जनजातीको क्षेत्रमा रकम विनियोजन गरिएको छ । यसवाट समतामूलक समाजको निर्माणमा योगदान पुग्ने छ भन्ने अपेक्षा गरेको छु ।

पत्रकार, मानवअधिकार कर्मी, व्यवसायीहरुको हक हितको निम्ती पनि सहकाय, सहयोग र समन्वयमा विविध कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छन् । नगरको विकासको लागि हामी सम्पूरण नगरवासिहरुको सहयोगको अपेक्षा गर्दछौ ।

अन्त्यमा, म यस कटारी नगरको दोस्रो सभालाई सम्बोधन गर्न पाउँदा कटारी नगरवासीहरु, मेरा सहकर्मी कार्यपालिकाका पदाधिकारी कर्मचारी वर्ग, सुरक्षाकर्मीहरु प्रति कृतज्ञता ज्ञापन गर्दै धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

.....
.....
कटारी नगरपालिका

“धन्यवाद”